

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

08 iunie 2016

CJ-6 nr. 161

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 306 din 24.08.2015) (lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat, cu titlul de inițiativa legislativă a Guvernului, proiectul de lege nr. 306 din 24.08.2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și comunică următoarele:

Proiectul de lege are drept scop reglementarea condițiilor și procedurii de selectare și numire a judecătorilor de instrucție și a instituției suspendării de drept din funcție a judecătorilor, vicepreședinților și președinților instanțelor judecătorești.

Cinci comisii permanente au propus examinarea proiectului de lege în cadrul ședințelor plenare a Parlamentului, 1 comisie nu a adoptat nici o decizie.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 12 mai 2016.

Comisia a examinat amendamentele deputaților asupra proiectului de lege și se conțin în sinteză, care este parte integrantă la raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege nr. 306 din 24 august 2015 în lectura a doua.

Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei

SINTEZA
propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru
pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 306 din 24.08.2015)

Nr. d/o.	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
	<p>Art. I. – Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15 – 17, art. 62), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>		
1.	<p>Se completează cu articolul 15¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 15¹. Judecătorul de instrucție</p> <p>(1) În cadrul judecătoriilor, din rândul judecătorilor instanței se numesc judecători de instrucție cu atribuții proprii în desfășurarea procesului penal.</p> <p>(2) Judecătorul de instrucție este numit cu acordul acestuia, pentru un mandat de 3 ani, fără posibilitatea exercitării a două mandate consecutive, de către Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței de judecată, din rândul judecătorilor care au activat în funcția de judecător cel puțin 3 ani.</p> <p>(3) În cazul în care nici un judecător din cadrul instanței nu are experiență în funcția de judecător de cel puțin 3 ani, atribuțiile judecătorului de instrucție pot fi exercitate</p>	<p>Deputat Anatolie Zagorodnii La art. 15¹:</p> <p>alineatul (1) se expune în următoarea redacție: „(1) În cadrul judecătoriilor, din rândul judecătorilor instanței judecătorești, se numesc judecători care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.”</p> <p>alineatul (3) se expune în următoarea redacție: „(3) În cazul în care nici un judecător din cadrul judecătoriei nu are experiența în funcția de judecător de cel puțin 3 ani, atribuțiile judecătorului de instrucție pot fi exercitate de către un judecător care a activat în funcția de judecător cel puțin 18 luni.”</p> <p>alineatul (4) se expune în următoarea redacție: „(4) Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței judecătorești:</p> <p>a) cu cel puțin 3 luni pînă la expirarea mandatului judecătorului de instrucție în exercițiu,</p>	<p>Se acceptă</p>

de către oricare judecător din instanță.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței de judecată:

a) cu cel puțin 3 luni pînă la expirarea mandatului judecătorului de instrucție în exercițiu, numește, în modul stabilit la alin. (2), judecătorul care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție, precum și unul sau mai mulți judecători care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor de către acesta;

b) în cazul apariției vacanței funcției, în termen de cel mult 30 de zile de la survenirea acesteia, numește, conform procedurii stabilite la alin. (2), alt judecător care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.

(5) În cazul în care nici un judecător nu și-a exprimat acordul pentru a exercita atribuțiile judecătorului de instrucție sau dacă mai mulți judecători își exprimă acordul, candidatura judecătorului va fi determinată de către președintele instanței de judecată, prin tragere la sorți, în prezența tuturor judecătorilor care activează în instanța de judecată, cu consemnarea acestui fapt într-un proces verbal.

(6) Pînă la începerea exercitării atribuțiilor de judecător de instrucție, judecătorul urmează cursurile de formare, în baza unui program special, coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii, în modul stabilit de legislație. Volumul de

numește, în modul stabilit la alin. (2) și (3), judecătorul care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție, precum și unul sau mai mulți judecători supleanți, care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor de către acesta;

b) în cazul apariției vacanței funcției, în termen de cel mult 30 de zile de la survenirea acesteia, numește, conform procedurii stabilite la alin. (2) și (3), alt judecător care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.”

Deputat Serghei Sîrbu

la art. 15¹ din Legea privind organizarea judecătorească:

alin. (1) se modifică și se expune într-o nouă redacție:

„(1) În cadrul judecătoriilor, din rîndul judecătorilor instanței se numesc judecători de instrucție cu atribuții proprii în desfășurarea procesului penal, pentru un mandat de 3 ani.”

alin. (2) se modifică și se expune într-o nouă redacție:

„(2) Numirea judecătorului de instrucție se realizează de către Consiliul Superior al Magistraturii, din rîndul judecătorilor instanței în care urmează să exercite atribuțiile de judecător de instrucție, selectați în bază de concurs.”

alin. (3) se modifică și se expune într-o nouă redacție:

„(3) în concursul de selectare a judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție se pot înscrie, judecătorii instanței de judecată, în cadrul căreia urmează a fi numit

Nu se acceptă

La alin.(1) a fost acceptat amendamentul deputatului Anatolie Zagorodnîi.

Din anul 2015, în judecătorii nu există judecători de instrucție, ci judecători care exercită atribuțiile judecătorului de instrucție.

Mecanismul propus în proiect de desemnare a judecătorilor de instrucție este mult mai simplu și exclude arbitrarul.

Practica CSM a confirmat că desemnarea judecătorilor de instrucție prin concurs este foarte greu de realizat în practică. Judecătorii nu doresc să devină judecători de instrucție, iar în aceste funcții se perpetuează aceleași persoane, multe dintre care nici nu au vechime de muncă în funcția de judecător. Această perpetuează și

	<p>lucru al judecătorului care va exercita atribuțiile de judecător de instrucție va fi diminuat gradual în modul reglementat de Consiliul Superior al Magistraturii.</p> <p>(7) Judecătorul numit în condițiile alin. (4) lit. b) exercită atribuțiile de judecător de instrucție în partea neexecutată din mandatul predecesorului său. În cazul în care acesta va exercita vacanța funcției judecătorului de instrucție pe o durată mai mare de un an, el nu va putea fi numit pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție pentru următorul mandat.”</p>	<p>judecătorul de instrucție, care au urmat cursuri speciale de instruire pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, organizate de Institutul Național de Justiție, cu excepția judecătorilor, care dețin titluri științifice de doctor în drept (drept penal sau procedură penală) și/sau care în ultimii 5 ani a exercitat atribuțiile judecătorului de instrucție, pentru o perioadă nu mai mică de 1 an. În privința judecătorului înscris în concurs, care în ultimii 5 ani a exercitat atribuțiile judecătorului de instrucție, inspecția judiciară va întocmi un raport pe marginea activității acestuia sub aspectul sesizărilor adresate Colegiului Disciplinar privind activitatea acestuia în calitate de judecător de instrucție.”</p> <p>alin. (4) se modifică și se expune într-o nouă redacție:</p> <p>„(4) în cazul în care nici un candidat nu s-a înscris în concursul de selectare a judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii, va selecta din oficiu, candidatul în baza analizei dosarelor personale a judecătorilor de drept comun, acordând prioritate interesului general al justiției și obligînd în caz de necesitate judecătorul selectat pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, de a urma cursuri speciale de instruire organizate de Institutul Național de Justiție.”</p> <p>alin. (5), (6), (7) se exclud.</p>	<p>multe probleme sistemice la faza urmării penale.</p> <p>Desemnarea judecătorilor de instrucție de către CSM din oficiu (alin. 4) va fi foarte greu de realizat, deoarece CSM nu are cunoștință <i>ab initio</i> despre abilitățile judecătorilor. Mai mult, desemnarea unilaterală a judecătorilor de instrucție lasă spațiu pentru arbitrar.</p> <p>Pe de altă parte, instruirea judecătorilor de instrucție desemnați trebuie să aibă loc până la preluarea funcțiilor și concomitent cu scăderea sarcinii de muncă, fapt care nu poate fi implementat în cazul acceptării modificărilor date.</p> <p>De asemenea, mecanismul propus este contrar conceptului proiectului, care sugerează necesitatea rotației judecătorilor de instrucție, precum și necesitatea integrării vechilor judecători de instrucție care nu au experiență în funcție de judecători de drept comun.</p>
2.	<p>Art. IV.</p> <p>(1) Judecătorii de drept comun, numiți pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi</p>	<p>Deputat Andrian Candu</p> <p>Articolul IV din proiectul de lege se expune în următoarea redacție:</p>	<p>Se acceptă</p>

pentru exercitarea atribuțiilor de judecători de instrucție vor exercita aceste atribuții pînă la expirarea termenului pentru care au fost numiți. În cazul în care, în hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii privind numirea judecătorului de instrucție, nu este indicată perioada pentru care acesta a fost numit, judecătorul de instrucție își va exercita atribuțiile timp de trei ani de la data numirii.

(2) Judecătorii de instrucție în funcție la data intrării în vigoare a Legii nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, activitatea cărora a fost suspendată pînă la 1 ianuarie 2015, pot solicita Consiliului Superior al Magistraturii reconfirmarea în funcția de judecător de drept comun în cadrul aceleiași instanțe, în termen de 2 luni de la data reluării activității.

(3) Consiliul Superior al Magistraturii, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege.

(4) Institutul Național al Justiției, pînă la 30 septembrie 2015, va elabora programul de formare a judecătorilor care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.

„Art. IV. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Judecătorii de drept comun, numiți pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi pentru exercitarea atribuțiilor de judecători de instrucție vor exercita aceste atribuții pînă la 1 ianuarie 2017.

(2) Începînd cu 1 ianuarie 2017, judecătorii care au exercitat atribuțiile judecătorului de instrucție mai mult de 2 ani în perioada 1 ianuarie 2013 – 31 august 2016, nu pot exercita atribuțiile judecătorului de instrucție pînă la 31 decembrie 2019. Această interdicție nu se aplică față de judecătorii numiți să exercite atribuțiile judecătorului de instrucție în calitate de supleanți.

(3) Consiliul Superior al Magistraturii:

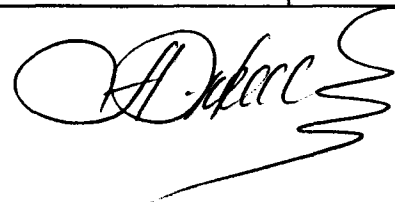
a) pînă la 30 septembrie 2016, va numi în toate judecătoriile, dintre judecătorii care întrunesc condițiile prevăzute de prezenta lege, judecătorii care vor exercita atribuțiile judecătorilor de instrucție începînd cu 1 ianuarie 2017, precum și cei supleanți;

b) în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege.

(4) Institutul Național al Justiției:

a) pînă la 30 septembrie 2016, va elabora programul de formare a judecătorilor care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție;

b) pînă la 31 decembrie 2016, va organiza cursurile de formare profesională a judecătorilor menționați la lit. a).”

Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei

10 05 2016

55 nr. 33

Comisia juridică, numiri și imunități

Amendament

la proiectul nr. 306 din 24.08.2015
cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului, în vederea perfecționării proiectului de lege, înaintăm pentru dezbatere și adoptare următorul amendament:

1. La art. I din proiect cu referire la art. 15¹ din Legea privind organizarea judecătorească
 - alin. (1) se modifică și se expune într-o nouă redacție:
„(1) În cadrul judecătoriilor, din rândul judecătorilor instanței se numesc judecători de instrucție cu atribuții proprii în desfășurarea procesului penal, pentru un mandat de 3 ani.”
 - alin. (2) se modifică și se expune într-o nouă redacție:
„(2) Numirea judecătorului de instrucție se realizează de către Consiliul Superior al Magistraturii, din rândul judecătorilor instanței în care urmează să exercite atribuțiile de judecător de instrucție, selectați în bază de concurs.”
 - alin. (3) se modifică și se expune într-o nouă redacție:
„(3) În concursul de selectare a judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție se pot înscrie, judecătorii instanței de judecată, în cadrul căreia urmează a fi numit judecătorul de instrucție, care au urmat cursuri speciale de instruire pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, organizate de Institutul Național de Justiție, cu excepția judecătorilor, care dețin titluri științifice de doctor în drept (drept penal sau procedură penală) și/sau care în ultimii 5 ani a exercitat atribuțiile judecătorului de instrucție, pentru o perioadă nu mai mică de 1 an. În privința judecătorului înscris în concurs, care în ultimii 5 ani a exercitat atribuțiile judecătorului de instrucție, inspecția judiciară va

întocmi un raport pe marginea activității acestuia sub aspectul sesizărilor adresate Colegiului Disciplinar privind activitatea acestuia în calitate de judecător de instrucție.”

- alin. (4) se modifică și se expune într-o nouă redacție:
„(4) În cazul în care nici un candidat nu s-a înscris în concursul de selectare a judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii, va selecta din oficiu, candidatul în baza analizei dosarelor personale a judecătorilor de drept comun, acordând prioritate interesului general al justiției și obligînd în caz de necesitate judecătorul selectat pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, de a urma cursuri speciale de instruire organizate de Institutul Național de Justiție.”
- alin. (5), (6), (7) se exclud.

Cu stimă,

Deputat în Parlament

I. S. Sărbu

Notă de argumenatre

Selectarea judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, urmează a fi exercitată pe baza unor criterii de eligibilitate prestabilite, în cadrul unui concurs organizat de CSM, transparența acestuia precum și acordarea priorității interesului general al justiției de a asigura calitatea actului de justiție, constituie elemente determinate asigurării rolului instituției judecătorului de instrucție în cadrul procedurii penale. Or, instituția judecătorului de instrucție reprezintă în esență un instrument juridic de realizare a standartelor de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală.

În acest sens, procedura de selectare și numire a judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, trebuie să inspire suficientă încredere justițiabililor privind abilitatea acestuia de a-și realiza misiunea legală, atât din punct de vedere a integrității cât și a pregătirii profesionale. Or, esența mandatului de judecător de instrucție, trebuie înțeleasă de cel care îl exercită și înțelegerea verificată în cadrul unor cursuri de instruire specială și dacă este posibilă verificarea înțelegerii corecte a misiunii judecătorului de instrucție, în cadrul procedurii de aplicare a legii în acest sens, inclusiv a jurisprudenței CtEDO.

Astfel, la selectarea judecătorului pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, CSM trebuie să dispună de o largă marjă de apreciere în vederea identificării candidaturii care să satisfacă interesul general al justiției, atât din punct de vedere al integrității cât și pregătirii profesionale.

Posibilitatea verificării practice a abilităților judecătorului de a exercita mandatul de judecător de instrucție în raport cu misiunea instituției judecătorului de instrucție, nu trebuie exclusă prin aplicarea interdicției legale de reconfirmare judecătorului de drept comun în exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, în cadrul procedurii de concurs.

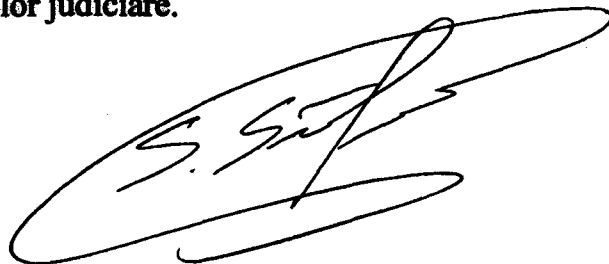
Investiția în formarea profesională a judecătorului, realizată atât personal de către judecător cât și autoritățile statului, în speță vizînd exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, nu trebuie neglijată din motive formale. Or, evaluarea compatibilității judecătorului în raport cu interesul justiției, precum și sub aspectul aparențelor, urmează a fi realizat de către CSM potrivit unor criterii obiective și standarde de evaluare specifice sistemului judecătoresc, aparențele fiind esențiale asigurării încrederii în calitate de atribut indispensabil exercitării atribuțiilor judiciare.

Instituirea censului privind stagiul profesional sau limitarea exercitării a două și mai multe mandate consecutive de către unul și același judecător, are un efect descurjant totodată și o limitare a CSM în identificarea celei mai potrivite candidaturi pentru exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție.

Reglementările legislative, trebuie să creeze premisele necesare realizării de către CSM a interesului general al justiției, precum și dezvoltării interesului personal al judecătorilor de a se angaja pe principii de concurență profesională în realizarea acestuia. Or, judecătorii nu trebuie să fie limitați în nici un mod în perspectivele sale profesionale și tendința acestora spre perfecționare profesională, avansare în carieră trebuie stimulată.

Judecătorul care exercită ocazional un mandat de judecător de instrucție, în aparență nu poate fi perceput în calitate de persoană cointerесată în dezvoltarea profesională în acest domeniu și totodată motivată de un interes de carieră în acest sens. Or, prestația unui judecător investit cu exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, în cadrul unui concurs pentru exercitarea unui nou mandat de judecător de instrucție, constituie un criteriu obiectiv de evaluare a acestuia și totodată deficiențele admise, fiind în dezavantajul candidatului la un nou mandat în raport cu candidații care nu au exercitat anterior atribuțiile judecătorului de instrucție, fapt care pentru judecătorii de carieră în acest domeniu, constituie un stimul în plus de a dovedi de mai multă diligență în exercitarea mandatului, întrucât orice neregulă sesizată de justițiabili, inclusiv cele care nu constituie o abatere disciplinară ar putea să-l dezavantajeze în cadrul concursului de obținerea a unui nou mandat.

Judecători de drept comun, numiți în funcție se prezumă a fi capabili în egală măsură cu cei ce dispun de stagiul profesional mai mare, de a exercita atribuțiile judiciare, motiv din care nu trebuie nici limitați și nici descurajați de a participa la concursul organizat de CSM privind exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, pentru a-și dovedi abilitățile sale de a exercita atribuțiile judecătorului de instrucție. Or, măsura în care experiența profesională sau pregătirea profesională prevalează într-un anumit caz, în raport cu interesul general al justiției urmează a fi lăsată la aprecierea CSM în calitate de autoritate care asigură atât independența puterii judecătorești cât și încrederea publicului în justiție în calitate de atribut indispensabil exercitării atribuțiilor judiciare.

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and flourishes, positioned at the bottom right of the page.

7 iunie 2016

A.L. nr. 50

Comisia juridică, numiri și imunități

**AMENDAMENT
la proiectul de lege nr. 306 din 24.08.2015
cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative**

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlul de amendament.

1. La art. I din proiect cu referire la art. 15¹ din Legea privind organizarea judecătorească:

alineatul (1) se expune în următoarea redacție:

„(1) În cadrul judecătoriilor, din rîndul judecătorilor instanței judecătorești, se numesc judecători care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.”

alineatul (3) se expune în următoarea redacție:

„(3) În cazul în care nici un judecător din cadrul judecătoriei nu are experiența în funcția de judecător de cel puțin 3 ani, atribuțiile judecătorului de instrucție pot fi exercitate de către un judecător care a activat în funcția de judecător cel puțin 18 luni.”

alineatul (4) se expune în următoarea redacție:

„(4) Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței judecătorești:

a) cu cel puțin 3 luni pînă la expirarea mandatului judecătorului de instrucție în exercițiu, numește, în modul stabilit la alin. (2) și (3), judecătorul care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție, precum și unul sau mai mulți judecători supleanți, care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor de către acesta;

b) în cazul apariției vacanței funcției, în termen de cel mult 30 de zile de la survenirea acesteia, numește, conform procedurii stabilite la alin. (2) și (3), alt judecător care va exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.”

Cu respect,

Deputat în Parlament
Anatolie ZAGORODNÎI